

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 35.

V Ptuj v nedeljo dne 31. avgusta 1913.

XIV. letnik.

Naprej pa ne grè!

in k. pionirji od „sokolov“ pretepravani!

Daleč smo prišli, res daleč! Gotovi v rdeče oblečeni pobalini hočejo menda že resati nekako razbojniško in tolovajsko vlogo v ptujski okolici. Človek že kmalu ne bode smel mesta, kjer je vedno v nevarnosti, da ga ne napadajo. In ti napadalci niso iz „sokolov“ druhal... In ti napadalci niso iz „sokolov“, nad vsakim mirnim človekom hočejo svojo vlogo igrati. Dokaz naravnost sramotne povzemanosti so pa podali ptujski „sokolji“ in njih ednakovredni civilni spremljevalci preteklo nedeljo, ko so brez vsakega vzroka nekega c. in kr. pionirja napadli, na tla pobili, pretepravali in vlačili po cesti kakor živino ter ga hudo mučili, tako da leži zdaj v vojaški bolnišnici.

Kakor smo poizvedeli, leži cela stvar tako: Gasilno društvo v Sv. Janžu dr. p. je zadnjih društvenih volitvah podleglo prvaški ter plava zdaj popolnoma v vseslovanski V nedeljo priredilo je neko veselico, na katero so je namesto poštenih gasilcev-tovarišev v meščozobe „sokole“ ter zagrižene prvaške „povabilo“. Ptujski „sokolji“, pri katerih veda ni manjkalo dra. Fermevca in par mladih inteligentnejšev, so se pripeljali na lojskem vozu, na katerem se drugače teleta vozi, St. Janž. Tam so se rdečosrajniki brzkone močno napili, da so zdivjali. Najhujše je zrušilo njih divjaštvo na poti proti domu. Stavili so se seveda v krčmi g. Graharija Hajdini, kjer so pričeli naprej piti. Pri Grahariju nahajal se je tudi c. in k. pionir Zupančič 4. kompagnije. Zupančič je rojen Slovec in domačin v ptujski okolici. On torej ni dal prav nobenega povoda za prepirljubo temu je nakrat cela tolpa „sokolov“ in prijateljev napadla Zupančiča ter ga zvela na nečloveški način pretepravati. Pionirji so pionirja na tla, mu hodili po prsih in trebuhu, zbijali po njem z rokami zverina, tako da ima vojak, ki niti po niti ni, da bi se cele tolpe ubranil, po vsem trebuhu hude rane in poškodbe. Tem je vlekla pijana druhal vojaka kakor konjaka proti mestu in ga je seveda tudi na tla psovala, suvala ter pretepravala. Čez most in v mesto samo peljala sta dva baje slovenski učitelj Vinko Serona in slovenski uradnik južno železnice Haladea. V mestu sta ta dva junaka pričela vojaka novega klofutati. Ali zdaj je pionir po-

tegnil bajonet in se pričel braniti, pri čemur je učitelja Serona tudi ranil. Zdaj sta jo junaka raje urnih krač popihala v Mahoričevo krčmo „pri srbskem Petru“. Pionir Zupančič je šel ves krvav v mestno stražnico ter je policiji vse naznanil. G. stražmojster Zentrich podal se je takoj z enim stražnikom in z vojakom k Mahoriču, da popiše imena tolovajskih napadalcev. Poslal je preje vojaka v gostilno, češ da naj pogleda, je-li se dotičniki še tam nahajajo. Res so sedeli še skupaj pri rujni kapljici in so se brzkone bahali s svojim junaštvom. Komaj pa je krčmarica gospa Mahorič opazila vojaka, ko ga je že pričela iz lokala poditi kakor psa!! Takoj je skočil tudi za vojakom „sokolski“ Senčarjev komi Heinrich Kreft, ki je hotel itak ranjenega pionirja še enkrat napasti in pobiti. K sreči je stopila policija vmes in je pretepaškemu „sokolu“ štrečno zmešala... G. Zentrich popisal si je potem imena pretepačev. V krogu te junaške gospode, ki pobija slovenske vojake, nahajal se je seveda tudi novi ptujski odvetnik dr. Tone Gosák, ki si je s tem prve svoje prvaške lovorike v Ptuj prislužil... Ranjenemu pionirju pa se je drugi dan stanje tako poslabšalo, da so ga morali v „Marodenhaus“ odpeljati.

To je torej dogodek preteklo nedelje! Gotovo bodo vojaki na vse mogoče načine lagali ter zavijali. Ali resnica se ne da zakriti! In ta resnica govori, da so „sokolji“ in njih prvaški pomagači napadli ter pretepravali c. in kr. pionirja, da so ga vlačili po tleh, gnali kakor živino, da so ga potem spodili iz gostilne, da so hoteli hudo ranjenega še enkrat napasti in da leži žrtev tega slovensko-prvaškega divjaštva v vojaški bolnišnici. Pribijemo to dejstvo, ki bode imelo seveda tudi pred sodnijo svoje nasledke!

„Sokolji“ in njih pomagači predznili so se, napasti vojaka. Vsi pionirji čutijo to sramoto in si tega ne bodo pustili dopasti. Med pionirji, zlasti med onimi slovenske narodnosti, vlada velikanska razburjenost nad srbofilskimi narodnjaki, ki napadajo z naravnost balkanskim divjaštvom posamezne vojake. Pa tudi drugo prebivalstvo je razburjeno nad tem pobalinstvom. Tako daleč še nismo, da bi smela nahujskana druhal, ki išče svoje vzore čez srbsko mejo, tolovajsko napadati c. in kr. naše vojake! Vojaki in ne bode nikdar igrača za „sokole“ in ed-

nake otročje suroveže! Ptujski slovenski huj-skači si bodejo ta dogodek za dolgo časa zapomnili!

Politični pregled.

Politični položaj je zopet docela zavožen. Najprej je vse nezadovoljno z dolgočasno politiko grofa Berchtolda, ki je z neverjetno potrpežljivostjo skozi dolga meseca balkanske krize zunanje naše zadeve vodil. Vse je prepričanja, da ne stojijo velike denarne žrtve naše monarhije v nobenem razmerju z uspehom. Preveč dobrosrčna, preveč nesebična je bila Berchtoldova politika. In zato se mu zdaj prorokuje rano politično smrt. Še žalostnejši pa je pogled na notranjo našo politiko. Večina deželnih zborov vsled obstrukcije ne deluje. In vlada grofa Stürgkha se ne upa državnega zbora sklicati, kjer je tudi tam pričakovati obstrukcije. Žalostno... Medtem pa narašča gospodarska beda, revščina in draginja presega že vse meje, lakota trka na naša okna in biriči nimajo niti kaj za rubiti... Taka brezuspešna politika mora peljati do katastrofe!

Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand bil je s cesarjevim lastnoročnim pismom imenovan za generalnega inšpektorja vse oborožene sile. Tudi se mu je podelilo vodstvo velikih manevrov.

V sili zaklana žival davka prosta. Glasom nove in potrjene postavbe je žival, ki jo živinorejec v sili zakolje (rečimo zaradi pričakovane bolezni ali zaradi nezgode ali iz katerega koli drugega vzroka, ki bi zamogel kmetu vrednost dotičnega kosa živine odvzeti) — prosta za klanje in prodajo mesa določenih davkov. Klanje v sili tudi ni treba gosposki naznaniti.

Grozovita vojaška nesreča se je dogodila v Poli. Pri poskusnem streljanju iz težkega topova (30 $\frac{1}{2}$ cm kalibra) se je zgodila razstrelba, pri kateri so bili trije vojaki takoj ubiti. Nadalje je bil viceadmiral Karl Lanjus pl. Wellenburg tako težko ranjen, da so mu morali obe nogi odrezati. Vkljub temu je moral tudi čez par dni umreti. Nadalje sta bila dva civilna delavca težko, mnogo drugih pa lahko ranjenih. Vzroki nesreče še niso pojasnjeni, ali gotovo je, da se ni zgodila nobena lahko-miselnost.

Slovensko-hrvatski shod so priredili, seveda ob velikanski udeležbi, v Ljubljani. Že naprej povdarjamo, da je najpodlejša laž, ako se proglasa to prireditve kot nekako manifestacijo katoliške misli. Ne, tu se ni šlo za katoličanstvo, pač pa za politično zlo-

Za 12 v si dobi lahko vsakdo prepičanje,

da ni pametno prati perilo, ne da bi bilo namočeno prej čez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“. Saj se mora tudi sladkor prej raztopiti, predno kavo premešate. Zakaj torej nočete temeljito odmočiti nesnage s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, da odide potem skoraj sama od sebe s Schichtovim milom in toplo vodo?

